

ΕΚΘΕΣΗ 2024

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΕΛΓΙΟΥ

Συντάκτης

Τζανέτος Καραντζής
Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Β'

Βρυξέλλες, Ιούλιος 2024

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Βελγίου	3
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου	3
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	3
1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη	5
1.2.1	Εξωτερικό εμπόριο	9
1.2.2	Επενδύσεις	15
1.4	Οικονομικές προβλέψεις	16
1.5	Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου	17
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου	18
2.1	Διμερές εμπόριο.....	18
2.1.1	Εμπόριο αγαθών	18
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών	23
2.1.3	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.....	23
2.1.4	Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα	26
2.2	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου	28
3	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2023	29
4	Συμπεράσματα – προτάσεις	29
4.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	29
4.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων	32
4.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας.....	33
4.4	Χρήσιμες διευθύνσεις	35
	FLANDERS EXPO.....	39
4.4.1	Maaltekouter 1 9051 Gent Belgium	39

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2019-2023

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 - κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 – κυριότεροι κλάδοι

Πίνακας 5: Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου 2023 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου 2023 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 9 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2022-2023 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2023 – 10 κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 11 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2022-2023 –μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2023 – κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

Πίνακας 18 : Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

1 Οικονομία Βελγίου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου

Το Βέλγιο είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης, η θέση της χώρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της οικονομίας της καθώς η πρωτεύουσα του Βελγίου, Βρυξέλλες, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλέα Φίλιππο. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών, προωθείται έντονα από την περιοχή της Φλάνδρας.

Η Βέλγικη οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η βελγική οικονομία, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ του τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία το 2023 αντιπροσώπευε το 80,8% (από το 77,4 % το 2020). Η συμμετοχή της βιομηχανίας, κατασκευών και ενέργειας κυμαίνεται στο 18,4%, ενώ της γεωργίας είναι 0,8%.

Σύμφωνα με στοιχεία της βελγικής Στατιστικής Αρχής Statbel, η αξία της βιομηχανικής παραγωγής το 2023 ήταν μειωμένη κατά 9% σε σχέση με το 2022 και ανήλθε σε 196 δις ευρώ.

Με αυτό το κριτήριο ο δυναμικότερος κλάδος της βελγικής βιομηχανίας είναι ο αγροδιατροφικός (τρόφιμα και ποτά, κατηγ. NACE 10, 11) με αξία παραγωγής 35,2 δις ευρώ. Το μερίδιο της συνολικής αγροτικής δραστηριότητας (πρωτογενής τομέας και μεταποίηση) επί των εξαγωγών είναι 12,5%. Το 2023 ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παρήγαγε το 2,2% της αξίας της αγροτικής βιομηχανίας της ΕΕ, και το 7,4% των συνολικών εξαγωγών της ΕΕ27. Ο τομέας τροφίμων του Βελγίου είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης καθώς μετρά περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 102.000 εργαζομένους. Τέλος, χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο (περίπου 7,3 δις ευρώ το 2023), ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (*Belgian Blue*) και σε εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα σημαντικός για τον τομέα των τροφίμων.

Έπεται η χημική βιομηχανία (NACE 20) με 16,9% της συνολικής αξίας βιομηχανικής παραγωγής και 33,1 δις ευρώ αξία παραγωγής.

Στην συνέχεια τρίτη κατατάσσεται η φαρμακοβιομηχανία (NACE 21) η οποία εκτιμάται ότι απασχολεί άμεσα 45.000 άτομα και έμμεσα 57.300, ενώ οι εξαγωγές του κλάδου το 2023 ανήλθαν σε 55,9 δις ευρώ (15,4% του συνόλου εξαγωγών). Η αξία παραγωγής ανέρχεται σε 29,1 δις ευρώ, ενώ η παραχθείσα προστιθέμενη αξία σε 13,4 δις ευρώ. Οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για έρευνα και τεχνολογία στον συγκεκριμένο κλάδο ανέρχονται σε περισσότερα από 5,7 δις ευρώ το 2023. Ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχει ο τομέας της βιοφαρμακευτικής και βιοτεχνολογίας.

Ο κλάδος μεταλλουργίας (NACE 24) καταγράφει αξία παραγωγής 21,2 δις ευρώ και το ποσοστό επί των εξαγωγών των βασικών μετάλλων και προϊόντων τους είναι 7,6%. Εκτιμάται ότι η βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα οποία απασχολεί περί τα 18.800 άτομα.

Η παραγωγή οχημάτων και μερών τους αντιπροσωπεύει το 9,5% της αξίας βιομηχανικής παραγωγής (18,6 δις ευρώ) και το 11,8% των εξαγωγών.

Τέλος ο κλάδος μηχανημάτων και συσκευών είναι ένας άλλος σημαντικός κλάδος με αξία παραγωγής 8,9 δις, όπως και εκείνος της παραγωγής πλαστικών (7,3 δις ευρώ).

Σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή τομέα, με κριτήριο την έκταση της καλλιεργούμης γής, τα σημαντικότερα αγροτικά προϊόντα είναι αυτά που προορίζονται για ζωοτροφές, τα σιτηρά, οι πατάτες, το καλαμπόκι, το κριθάρι και τα ζαχαρότευτλα. Τα σημαντικότερα φρούτα είναι τα αχλάδια, τα μήλα και τα κεράσια.

Ο αριθμός των χοίρων ανέρχεται σε 5,6 εκατ., των βοειδών σε 2,3 εκατ. και των πουλερικών σε 54 εκατ.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Μετά την οικονομική κρίση του 2020, το 2021 η βελγική οικονομία είχε σημαντική ανάκαμψη, ισχυρότερη από το αναμενόμενο, η οποία συνεχίστηκε με σημαντικά μειωμένο όμως ρυθμό το 2022. Παρ' ότι η οικονομία ήταν σχεδόν στάσιμη το δεύτερο ήμισυ του 2022 και εκφράσθηκαν φόβοι ότι η χώρα ίσως εισέλθει σε τροχιά τεχνικής ύφεσης, η χώρα έδειξε αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, κυρίως λόγω της ισχυρής εσωτερικής ιδιωτικής κατανάλωσης. Για τους ίδιους λόγους, η οικονομική ανάπτυξη συνεχίστηκε το 2023, αλλά με ασθενικούς ρυθμούς.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Βελγίου σε όρους σταθμισμένης αγοραστικής δύναμης ανέρχεται σε 44.700 ευρώ, ευρίσκεται στο 119% του μέσου όρου της ΕΕ27 και κατατάσσεται στη 6^η θέση.

Σημειώνεται η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού λόγω μείωσης των τιμών ενέργειας, αλλά και των κυβερνητικών μέτρων για αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Η κατάργηση αυτών των μέτρων ενδέχεται να επιφέρει αύξηση του πληθωρισμού το 2024 περί το 4%

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2023

Ονομαστικό ΑΕΠ	€584,7 δις ευρώ	Μεταβολή ΑΕΠ	+1,4%	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	€49.720
Ανεργία	5,5%	Πληθωρισμός	2,3%	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	105,2
Δημοσιονομικό έλλειμμα (%ΑΕΠ)	4,4%				

Στο μακροοικονομικό μέτωπο, τα δημόσια οικονομικά εκτέλεσαν πλήρως τον ρόλο της απορρόφησης κραδασμών της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, με το κόστος όμως ενός σημαντικού δημοσιονομικού ελλείμματος. Η αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν βοήθησε την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ ο δομικός πληθωρισμός της χώρας (5,0% Δεκ. 23) ήταν από τους υψηλότερους στην Ευρ. Ένωση. Η πολιτική της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών μπορεί να προστάτευσε τα εισοδήματα και να

τόνωσε εν τίνι μέτρω την οικονομική δραστηριότητα μέσω της διατήρησης της αγοραστικής δύναμης, αλλά εκφράζεται σκεπτικισμός σε ό,τι αφορά το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου, αφού εκτιμάται ότι παράλληλα ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις και αποτελεί αντικίνητρο στις άμεσες ξένες επενδύσεις με το να κρατά το εργατικό κόστος σε υψηλά επίπεδα. Οι προβλέψεις για το 2024 είναι ότι τα το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειμμα θα διευρυνθούν ελαφρά (περί το 106% και 4,7% αντίστοιχα) και το ΑΕΠ θα παρουσιάσει αναιμική αύξηση περί το 1,3%. Η Ευρ. Επιτροπή κάλεσε το Βέλγιο να αντιμετωπίσει τις ανωτέρω διαρθρωτικές στρεβλώσεις της οικονομίας του με σειρά μεταρρυθμίσεων σε κρίσιμους τομείς όπως το συνταξιοδοτικό, την αγορά εργασίας και το φορολογικό, συνδέοντας την όποια πρόοδο με την απελευθέρωση κονδυλίων του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης.

Επίσης οι ενδεδειγμένες πολιτικές σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα πρέπει να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση, για να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων σε τομείς με ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί η καινοτομία και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και, τέλος, να κινητοποιηθεί η αγορά εργασίας μειώνοντας τις ελλείψεις δεξιοτήτων ενώ παράλληλα ενισχύεται το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει επίσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις επενδύσεις προκειμένου να διορθωθούν οι συνεχιζόμενες ελλείψεις στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές, την ενεργειακή ασφάλεια, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την ψηφιακή τεχνολογία. Η υποβοήθηση αυτής της δύσκολης αλλαγής των οικονομικών πολιτικών είναι ο στόχος των σχεδίων ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ό,τι αφορά την ενέργεια το Βέλγιο καταβάλλει προσπάθειες να καταστεί μελλοντικός κόμβος διακίνησης πράσινου και γαλάζιου υδρογόνου, ενώ παράλληλα δόθηκε παράταση στη λειτουργία πυρηνικών μονάδων παραγωγής ενέργειας για να καλυφθούν οι ανάγκες κατά την περίοδο της ενεργειακής μετάβασης. Επίσης, το Βέλγιο κατέχει σημαντική τεχνογνωσία στο τομέα της αιολικής ενέργειας.

Μισθοί και ανταγωνιστικότητα.

Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών και των κοινωνικών παροχών όπως εφαρμόζεται στο Βέλγιο στοχεύει στη προστασία των νοικοκυριών από τη πτώση της αγοραστικής δύναμης που προκαλείται από τον πληθωρισμό. Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου εκτιμά ότι η διατήρηση της ευρρωστίας της αγοραστικής δύναμης του μέσου Βέλγου προστάτευσε τη χώρα από μία πιθανή υφεσιακή πορεία στο τέλος του 2022 και υποστήριξε την ανάπτυξη του 2023.

Εκτός από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, έχει θεσπισθεί μια ολόκληρη σειρά από πιο συγκεκριμένα μέτρα (τα οποία γίνονται δεκτά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας. Ως εκ τούτου, η βελγική κυβέρνηση έλαβε ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την κάλυψη του κοινωνικού τιμολογίου, των συντελεστών ΦΠΑ και των ad-hoc μεταβιβάσεων για να μετριάσει τις επιπτώσεις των υψηλών τιμών ενέργειας στους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών.

Δεδομένου ότι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών είναι ασυνήθιστη αλλού στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, επηρεάζει αναπόφευκτα το εργατικό κόστος (ιδίως σε επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας, μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις με μικρό περιθώριο κέρδους και τον κλάδο λιανικής) και την ανταγωνιστικότητα κόστους της βελγικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα και συνεπώς βαραίνει αρνητικά στην ροή ξένων επενδύσεων προς τη χώρα. Επίσης θεωρείται ότι ανατροφοδοτεί τις πληθωριστικές πιέσεις. Για τον λόγο αυτό τον τελευταίο καιρό στον δημόσιο διάλογο περί των οικονομικών έχει εκφραστεί σκεπτικισμός αναφορικά με το καθαρό οικονομικό αποτύπωμα του μέτρου και διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ καλούν το Βέλγιο να επανεκτιμήσει το εύρος του.

Επίσης τα προαναφερθέντα μέτρα προστασίας των νοικοκυριών από την ενεργειακή κρίση (έχουν χαρακτηριστεί ως μέτρα που ουσιαστικά πρμοδοτούν την χρήση ορυκτών καυσίμων) έχουν επιβαρύνει τα δημόσια οικονομικά και έχουν συμβάλει στην διεύρυνση του κρατικού ελλείμματος.

Έλλειμμα Προϋπολογισμού και Δημόσιο χρέος

Τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης δοκίμασαν επί τριετία τα δημόσια οικονομικά της χώρας.

Το έλλειμμα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης κυμάνθηκε περί το 4,4% το 2023, ενώ το δημόσιο χρέος περί το 105,2%.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα επιβαρύνεται, πέραν από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, από τις αυξημένες, λόγω επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού, δαπάνες για το συνταξιοδοτικό (αύξηση της κατώτατης σύνταξης), το γενναιόδωρο πλαίσιο πρόνοιας και την αύξηση της ονομαστικής μισθολογικής δαπάνης λόγω της εφαρμογής της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

Η αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ επιβάρυναν τη σχέση δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα και δεν αναμένεται να αποκλιμακωθεί σε μεσοπρόθεσμο τουλάχιστον ορίζοντα, παρ' όλο που η ωρίμανση των τίτλων του δημοσίου είναι μεσο-μακροπρόθεσμη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καλέσει το Βέλγιο να προβεί σε μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό και φορολογικό σύστημα, καθώς και στην αγορά εργασίας, προκειμένου να ορθολογικοποιηθούν οι δαπάνες στη πρόνοια και το συνταξιοδοτικό και να χρηματοδοτηθούν τα μέτρα ενεργειακής στήριξης και προστασίας των νοικοκυριών από τον πληθωρισμό.

Πληθωρισμός

Ο μέσος πληθωρισμός του 2023 ανήλθε σε 2,3% από 10,3% το 2022 και 3,2% το 2021. Η αύξηση το 2022 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών ενέργειας και τροφίμων. Πέραν της ενέργειας, η αύξηση των τιμών των λιπασμάτων και ζωοτροφών, αλλά και η διατάταξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, λόγω του πολέμου της Ουκρανίας ενίσχυσαν τον πληθωρισμό τροφίμων. Επίσης τον πληθωρισμό τροφοδότησε η σταδιακή και με χρονική υστέρηση ανάκληση των γενναιόδωρων μέτρων προστασίας των εισοδημάτων (στα οποία συγκαταλέγεται η ευνοϊκή νομισματική πολιτική της ΕΕ, μέσω των χαμηλών επιτοκίων της ΕΚΤ) λόγω της πανδημίας. Ο δομικός πληθωρισμός αποκλιμακώθηκε αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα (5,5% τον Δεκέμβριο 2023 από 7,1% τον Δεκέμβριο 2022) αποτελώντας τροχοπέδη στη μείωση του γενικού πληθωρισμού. Εκτιμάται ότι η αναπροσαρμογή των μισθών είναι η σημαντικότερη αιτία της διατήρησης του υψηλού δομικού πληθωρισμού.

Προκλήσεις για τη βελγική οικονομία

Όπως προαναφέρθηκε, η πανδημία και ο πόλεμος στην Ουκρανία, αποτέλεσαν εξωγενείς παράγοντες, η αντιμετώπιση των οποίων σε βάθος χρόνου ανέδειξε τις δομικές αδυναμίες της βελγικής οικονομίας. Το γενναιόδωρο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας και συνταξιοδότησης, η προστασία της αγοραστικής δύναμης μέσω της πολιτικής τιμαριθμικής προσαρμογής και το πολύπλοκο και κοστοβόρο διοικητικό σύστημα της χώρας είναι οι βασικότερες διαθρωτικές αιτίες που επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά και μεσο-μακροπρόθεσμα απειλούν τη παραγωγικότητα και διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της χώρας, ενώ δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την αποβιομηχάνιση.

Τα σημαντικότερα μέτρα που καλείται να λάβει το Βέλγιο, και για τα οποία έχουν υπάρξει πρόσφατες συστάσεις από την ΕΕ είναι:

- Εξασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσιονομικών της χώρας. Στο κεφάλαιο αυτό συμπεριλαμβάνεται η αναμόρφωση της συνταξιοδοτικής, ιατροφαρμακευτικής και ασφαλιστικής δαπάνης, ανάγκη που καθίσταται ακόμα επιτακτικότερη λόγω της επιταχυνόμενης γήρανσης του πληθυσμού.

- Να καταστεί ελκυστικότερη η εργασία, μέσω μειώσεων στις εργατικές και εργοδοτικές εισφορές, αλλά και μέσω της ορθολογικοποίησης και απλοποίησης του καθεστώτος επιδομάτων ανεργίας και λοιπών κοινωνικών παροχών. Σε κάθε περίπτωση θεωρείται αναγκαίο να αυξηθεί η χρηματική διαφορά μεταξύ εργασίας και ανεργίας.
- Λόγω των υπαρχόντων ελλειμμάτων, το Βέλγιο θα πρέπει να εφαρμόσει το ανωτέρω σχέδιο με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, δηλαδή το συνεπαγόμενο κόστος θα πρέπει να καλυφτεί από άλλα δημοσιονομικά ή μη έσοδα.
- Τόνωση της παραγωγικότητας μέσω επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογία, αλλά και διευκόλυνση της εργασιακής κινητικότητας και τόνωση της ευελιξίας του εργασιακού πλαισίου.
- Μεταρρύθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ώστε να υπάρχει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ ζήτησης και προσφοράς ειδικοτήτων στον χώρο της απασχόλησης.
- Επιτάχυνση της μετάβασης στη πράσινη και ψηφιακή οικονομία.

1.2.1 Εξωτερικό εμπόριο

Η βελγική οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, είναι μία από τις πλέον εξωστρεφείς οικονομίες παγκοσμίως.

Το 2023 το Βέλγιο ήταν ο 12^{ος} σημαντικότερος εξαγωγέας παγκοσμίως (από 8^{ος} το 2022) με μερίδιο 2,4% επί των παγκόσμιων εξαγωγών και 14^{ος} σημαντικότερος εισαγωγέας (από 13^{ος} το 2022) με μερίδιο 2,3%. Το ίδιο έτος οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών της χώρας αντιπροσωπεύουν το 85,4% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ μόνο των αγαθών το 62,2% του ΑΕΠ.

Το Βέλγιο αποτελεί πλέον ένα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο εκμεταλλεόμενο την γεωγραφική του θέση και τις πολύ υψηλού επιπέδου υποδομές του. Η χώρα διαθέτει ένα εξαιρετικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο συνδεδεμένο με τις γειτονικές ανεπτυγμένες χώρες, το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στην Αμβέρσα, ενώ τα τελευταία χρόνια αναβάθμισε το αεροδρόμιο της Λιέγης σε ένα σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο για προϊόντα από την Ασία.

Πίνακας 2 : Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2019-2023 (αξία σε εκατ. ευρώ)

	2019	2020	2021	2022	2023	23/22
Εξαγωγές αγαθών	279.270	261.154	326.709	440.489	363.880	-17,4%
Εισαγωγές αγαθών	284.890	264.024	333.038	441.073	384.746	-12,8%
Εμπορικό ισοζύγιο	-5.620	-2.870	-6.329	-5.840	-20.866	257,3%
Εξαγωγές υπηρεσιών	108.969	106.421	116.381	130.585	135.308	3,6%
Εισαγωγές υπηρεσιών	109.499	104.633	115.116	131.929	141.480	7,2%
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-540	+1.788	+1.265	-1.343	-6.172	359,6%

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και η πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργίες, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων.

Το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το παρουσιάζει ένα συνεχώς διευρούμενο έλλειμμα. Σημειώνεται ότι το 2020 το έλλειμμα περιορίσθηκε εξ αιτίας των αυξημένων, λόγω πανδημίας, εξαγωγών φαρμακευτικών προϊόντων.

Ο τομέας των υπηρεσιών το 2023 εμφάνισε σημαντικό έλλειμμα κυρίως λόγω του της αύξησης του ελλείματος στον τομέα των μεταφορών και τουρισμού.

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 - κυριότεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2022		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	%	Αξία	%	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	116.682	26,5	92.319	25,4	-20,9
Ορυκτά προϊόντα	90.016	20,4	49.414	13,6	-45,1
Εξοπλισμός μεταφορών	36.671	8,3	42.799	11,8	16,7
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους	35.517	8,1	37.085	10,2	4,4
Μέταλλα & τεχνουργήματα	32.246	7,3	27.822	7,6	-13,7
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	23.319	5,3	25.414	7,0	9,0
Πλαστικές ύλες	27.035	6,1	22.503	6,2	-16,8
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	20.600	4,7	14.361	3,9	-30,3
Ζώντα ζώα και παρασκευάσματα	9.729	2,2	9.826	2,7	1,0

Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	9.151	2,1	9.270	2,5	1,3
---	-------	-----	-------	-----	-----

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία που περιλαμβάνει και την φαρμακοβιομηχανία, ο τομέας των μεταφορικών μέσων και μέρη αυτών, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων, οι πλαστικές ύλες και παράγωγα τους, η κατεργασία πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων με κυριότερο κλάδο την κατεργασία διαμαντιών. Παράλληλα σημαντική είναι η εξαγωγική βιομηχανία τροφίμων και ποτών όπου σημαντική εξαγωγική επίδοση έχουν τα κατεψυγμένα λαχανικά, κρέατα (κυρίως βοδινά) και ο ζύθος.

Στις εισαγωγές σημαντική είναι επίσης η χημική βιομηχανία όπως και ο εξοπλισμός μεταφορών με βάση τα οχήματα. Επισημαίνουμε ότι στο Βέλγιο υπάρχουν εργοστάσια μεγάλων αυτοκινητοβιομηχανιών όπως η Volvo και η Audi.

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2022-2023 – κυριώτεροι κλάδοι (εκατ. ευρώ)

	2022		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	91.176	20,7	91.074	23,7	-0,1
Ορυκτά Προϊόντα	116.706	26,5	69.133	18,0	-40,8
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	51.301	11,6	53.206	13,8	3,7
Εξοπλισμός μεταφορών	40.509	9,2	46.836	12,2	15,6
Μέταλλα & τεχνουργήματα	28.168	6,4	24.033	6,2	-14,7
Πλαστικές ύλες	18.650	4,2	15.915	4,1	-14,7
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	14.527	3,3	15.825	4,1	8,9
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	18.864	4,3	11.988	3,1	-36,5
Φυτικά Προϊόντα, λαχανικά	11.344	2,6	11.060	2,9	-2,5
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	9.600	2,2	9.858	2,6	2,7

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 60% του συνόλου των συναλλαγών.

Σημειώνεται η απουσία της Κίνας από τη πρώτη δεκάδα σε ό,τι αφορά τους προορισμούς των βελγικών εξαγωγών.

Παράλληλα η περιοχή της Αμβέρσας κατέχει την πρώτη θέση στον κόσμο, στο εμπόριο διαμαντιών, παρόλο που το 2017 εισήχθη ένας επιπλέον φόρος ο «φόρος καρατίων» όπως ονομάζεται, ο οποίος δυσκολεύει την θέση της Αμβέρσας στο εμπόριο διαμαντιών, έναντι ανταγωνιστών όπως το Ντουμπάι και το Τελ Αβίβ.

Η Ελλάδα διαχρονικά κατέχει μερίδιο κάτω από 1% σε ό,τι αφορά τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του Βελγίου.

Πίνακας 5 :Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου 2023 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	2022	2023	% σύνολο 2023	% 2022/2023
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	88.352	59.253	16,3	-32,9
2	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	62.732	49.024	13,5	-21,9
3	ΓΑΛΛΙΑ	55.081	46.057	12,7	-16,4
4	ΗΠΑ	28.750	25.652	7,0	-10,8
5	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	22.525	21.648	5,9	-3,9
6	ΙΤΑΛΙΑ	16.594	16.852	4,6	+1,6
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	11.278	10.273	2,8	-8,9
8	ΠΟΛΩΝΙΑ	9.559	9.514	2,6	-0,5
9	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	7.620	6.929	1,9	-9,1
10	ΣΟΥΗΔΙΑ	5.957	6.624	1,8	+11,2

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Παράλληλα και σε ό,τι αφορά τις εισαγωγές επίσης το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες (Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία) όπου καλύπτουν το 45,3% (από 43,4% το 2022) αυτών.

Εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την **Γαλλία** που φθάνει περίπου τα 1,3 δις ευρώ το 2023 (από 7,8 δις το 2022), το βασικότερο εξαγωγίμο προϊόν με την Γαλλία είναι τα χημικά/φαρμακευτικά (7,5 δις ευρώ, έναντι 10,1 δις το 2022), ενώ στις εισαγωγές πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα ορυκτά καύσιμα (8,4 δις ευρώ, από 9,6 δις ευρώ το 2022). Άλλα προϊόντα περιλαμβάνουν βασικά μέταλλα, οχήματα και μηχανήματα.

Με το **Ηνωμένο Βασίλειο** εμπορικό ισοζύγιο από αρνητικό το 2022 (-5,6 δις ευρώ) κατέστη το 2023 πλεονασματικό (+8,2 δις ευρώ) Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην μείωση εισαγωγών ορυκτών καυσίμων (28 δις ευρώ το 2022 και 6,6 δις ευρώ το 2023). Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως τη χημικά/φάρμακα, εξαρτήματα μεταφορικών μέσων και είδη διατροφής. Η εικόνα του εμπορίου άλλαξε το 2019 λόγω απαγόρευσης εισαγωγών οχημάτων Diesel στο Ηνωμένο Βασίλειο με αποτέλεσμα την μείωση των Βελγικών εξαγωγών οχημάτων ενώ σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και το Brexit.

Το κυριότερο εισαγόμενο προϊόν από την **Ολλανδία** είναι τα καύσιμα με αξία κυρίως λόγω του λιμανιού του Rotterdam καθώς και μηχανήματα. Πέραν των καυσίμων, το δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγίμο προϊόν ήταν το 2023 τα προϊόντα χημικής βιομηχανία (9 δις ευρώ) και τρίτο τα μεταποιημένα τρόφιμα/ποτά/καπνός (5,2 δις ευρώ από 4,6 δις ευρώ το 2022). Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία (32,5 δις ευρώ) και οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην μεταφορά πετρελαιοειδών από το λιμάνι του Ρότερνταμ.

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου 2023 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	2022	2023	% σύνολο 2023	% 2022/2023
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	93.078	81.545	21,2	-12,4
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	52.644	48.262	12,5	-8,3
3	ΓΑΛΛΙΑ	47.285	44.750	11,6	-5,4
4	ΗΠΑ	23.720	22.899	6,0	-3,5
5	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	16.234	17.291	4,5	+6,5
6	ΙΤΑΛΙΑ	19.565	15.033	3,9	-23,2
7	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	28.122	13.493	3,5	-52,0
8	ΚΙΝΑ	15.143	13.204	3,4	-12,8
9	ΕΛΒΕΤΙΑ	8.233	9.642	2,5	+17,1
10	ΙΣΠΑΝΙΑ	8.369	9.269	2,4	+10,8

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux & ΕΛΣΤΑΤ

Το εμπορικό ισοζύγιο με τη Γερμανία είναι για το Βέλγιο, επί σειρά ετών, θετικό. Οι κυριότερες εισαγωγές από την **Γερμανία** είναι προϊόντα χημικής βιομηχανίας (10,9 δις ευρώ), οχήματα (9,9 δις ευρώ) και μηχανήματα (8 δις ευρώ). Οι εξαγωγές του Βελγίου στην Γερμανία περιλαμβάνουν καύσιμα (12,9 δις ευρώ), οργανικά χημικά (11,9 δις ευρώ από 18,6 δις ευρώ το 2022), οχήματα (6,4 δις ευρώ) και βασικά μέταλλα (5,8 δις).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Βέλγιο παρουσιάζει από το 2019 θετικό εμπορικό ισοζύγιο με τις **ΗΠΑ**, το οποίο ανήλθε το 2023 σε περίπου 2,8 δις ευρώ.

Επίσης είναι ενδιαφέρον ότι το σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν του Βελγίου στις ΗΠΑ είναι τα φαρμακευτικά προϊόντα αξίας 15,3 δις ευρώ.

Το ειδικό βάρος της **Κίνας** για το Βέλγιο σημείωσε ελαφρά κάμψη το 2023, αφού ο όγκος εμπορίου ανήλθε σε 20 δις ευρώ από 21 δις το 2022. Σημειώνεται ότι το 2018 ο όγκος εμπορίου ήταν 13,2 δις ευρώ. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι επί σειρά ετών αρνητικό για το Βέλγιο και το 2023 ανήλθε σε 6,9 δις ευρώ. Το 2020 για πρώτη χρονιά έγινε 8^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής του Βελγίου αμέσως μετά τις γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες. Το 2023 παρέμεινε σε αυτή την θέση. Να σημειώσουμε ότι η Alibaba από το 2019 επέλεξε το αεροδρόμιο της Λιέγης για την μεταφορά των εμπορευμάτων της στην περιοχή αυξάνοντας σημαντικά την εμπορευματική κίνηση με το Βέλγιο και καθιστώντας το αεροδρόμιο ένα σημαντικό εμπορευματικό κέντρο.

Στην **Ιταλία** το κυριότερο εξαγωγίμο, αλλά και εισαγόμενο προϊόν είναι τα φαρμακευτικά (40,5% επί του συνόλου εξαγωγών και 42,7% επί των εισαγωγών).

Το **Λουξεμβούργο** βρίσκεται στην λίστα των 10 κυριότερων εξαγωγικών προορισμών για το Βέλγιο με περίπου 1,7 δις ευρώ εξαγωγές ορυκτών καυσίμων.

Η **Πολωνία** επίσης έχει γίνει σημαντικός εμπορικός εταίρος τα τελευταία χρόνια με εξαγωγές από πλευράς Βελγίου περίπου 2,7 δις ευρώ σε οχήματα και εξαρτήματα (28,4% επί του συνόλου) και χημικά (1,5 δις ευρώ), ενώ εισάγει από την Πολωνία μηχανήματα αξίας 2,1 δις ευρώ και οχήματα και μέρη τους (1,1 δις ευρώ).

Επίσης το διμερές εμπόριο με την **Τουρκία** αν και δεν ήταν ποτέ σημαντικό δείχνει μια άνοδο από 6 δις ευρώ το 2018 σε περίπου 8,7 δις το 2022 και 7,9 δις ευρώ το 2023. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι σταθερά θετικό για το Βέλγιο (1,7 δις το 2023). Σηματικότερες εξαγωγές από το Βέλγιο είναι τα χημικά (1,1 δις ευρώ) , τα βασικά μέταλλα (0,8 δις ευρώ), οχήματα και μέρη (0,8 δις ευρώ) και πλαστικά (0,7 δις ευρώ). Το Βέλγιο εισάγει οχήματα και μέρη τους (0,9 δις ευρώ), μηχανήματα (0,5 δις ευρώ) και ορυκτά καύσιμα (0,4 δις ευρώ).

Ο όγκος εμπορίου μεταξύ Βελγίου και **Ρωσίας** μειώθηκε σημαντικά από περίπου 13 δις ευρώ το 2022 σε περίπου 5,5 δις το 2023. Το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών είναι παραδοσιακά ελλειμματικό εις βάρος του Βελγίου (περίπου 1,6 δις ευρώ το 2023). Το 2023, τα φαρμακευτικά προϊόντα, αντιπροσώπευαν 1 δις (53% του συνόλου) των συνολικών πωλήσεων Βελγίου προς τη Ρωσία. Ως αναμενόμενο τα 2,1 δις ευρώ (από 7,2 δις το 2022) από τα 3,4 δις των εισαγωγών από τη Ρωσία αφορούν ορυκτά καύσιμα. Εξ αυτών τα 1,7 δις ευρώ αφορούν εισαγωγές υδροποιημένου φυσικού αερίου, έναντι 2,4 δις ευρώ το 2022. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι εισαγωγές ρωσικών πολύτιμων και ημιπολύτιμων μετάλλων και λίθων, μειώθηκαν από 1,4 δις το 2022 σε μόλις 0,3 δις το 2023, εκ των οποίων τα 288 εκατ. αφορούν διαμάντια. Υπενθυμίζεται ότι η Αμβέρσα είναι από τα σημαντικότερα κέντρα επεξεργασίας και διακίνησης διαμαντιών παγκοσμίως.

Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Βελγίου, η **Ελλάς** είναι ο 35^{ος} προορισμός των βελγικών εξαγωγών και ο 57^{ος} προμηθευτής του. Συγκεκριμένα η συγκεκριμένη πηγή αναφέρει ότι οι εξαγωγές του Βελγίου προς τη

χώρα μας ανήλθαν το 2023 σε 1,6 δις ευρώ και οι εισαγωγές από την Ελλάδα σε 287 εκατ. ευρώ

1.2.2 Επενδύσεις

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

	2019	2020	2021	2022	2023
ΞΑΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	513.745	518.238	533.857	508.481	557.230
Άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	602.131	552.246	621.276	654.611	733.231

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Σημειώνεται ότι από τις εισερχόμενες επενδύσεις τα 490,6 δις ευρώ αφορούν επενδύσεις χαρτοφυλακίου, ενώ το αντίστοιχο ποσό στις εξερχόμενες είναι 705,8 δις ευρώ.

Η Ολλανδία είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Βέλγιο με απόθεμα με 130,1 δις ευρώ, με δεύτερη την Γαλλία (130 δις ευρώ) και μετά το Λουξεμβούργο (107,9 δις ευρώ απόθεμα). Τέταρτη είναι η Γερμανία με 29,4 δις ευρώ και πέμπτο το Ηνωμένο Βασίλειο με 23,3 δις ευρώ απόθεμα.

Οι βελγικές επενδύσεις έχουν κατευθυνθεί κυρίως σε Ολλανδία (199,5 δις ευρώ), Λουξεμβούργο (150,4 δις ευρώ) και Ηνωμένο Βασίλειο (94,4 δις ευρώ).

1.3 Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξέλλες. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 370,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2014) είναι, μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα Βρυξέλλες έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κατοίκους), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διοικητικά διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες 2 .

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.258.434 κάτοικοι (στοιχεία 2015) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,46 εκατ. κάτοικοι),

- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη, και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία.

Η Φλάνδρα είναι η ατμομηχανή της βελγικής οικονομίας, όπου παράγεται το 59,6% του ΑΕΠ της χώρας. Το 2022 το ποσοστό συμμετοχής της Βαλλονίας στο βελγικό ΑΕΠ είναι 22,9%, ενώ της περιφέρειας Βρυξελλών 17,5%. Εκτιμάται ότι το 2023 η οικονομία της Φλάνδρας αναπτύχθηκε κατά 1,6% έναντι 3,4% το 2022 και της Βαλλονίας 1,1%, έναντι 2,5% το 2022.

Βέβαια οι διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στο διαφορετικό κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών. Το 2022 το ονομαστικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Φλάνδρας ήταν 49.100 ευρώ, της Βαλλονίας 34.500 ευρώ και της Περιφέρειας Βρυξελλών 78.300 ευρώ. Σύμφωνα με προβολές για το 2024 η περιοχή της Βαλλονίας θα έχει σταθμισμένο κατά την αγοραστική δύναμη (PPS) ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα 33.400 ευρώ, η περιοχή των Βρυξελλών 76.300 ευρώ και η περιοχή της Φλάνδρας 47.300 ευρώ.

Η υποδομή μεταφορών και επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ολόκληρη τη χώρα όσον αφορά στους μεγάλους δρόμους, τους σιδηροδρόμους, τις πλωτές οδούς, τα διεθνή αεροδρόμια (Βρυξέλλες, Λιέγη, Charleroi, Ostend, Αμβέρσα και Courtrai) και θαλάσσιους λιμένες (Αμβέρσα, Zeebrugge, Γάνδη και Οστάνδη). Το Βέλγιο διαθέτει ένα από τα πλέον ανεπτυγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα "ευρείας ζώνης" στην Ευρώπη.

1.4 Οικονομικές προβλέψεις

Δύο φορές το χρόνο, η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (NBB) δημοσιεύει οικονομικές προβλέψεις για το Βέλγιο. Η οικονομική δραστηριότητα στην οικονομία του Βελγίου επιβραδύνεται και δεν αναμένεται να αναπτυχθεί σημαντικά βραχυπρόθεσμα λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας και του πληθωρισμού.

Κατά την πανδημία, αλλά και την περίοδο που την ακολούθησε, η οποία σηματοδεύθηκε από την ουκρανική κρίση με τα συνεπακόλουθά της, η βελγική οικονομία έδειξε ιδιαίτερη ανθεκτικότητα κυρίως λόγω της εσωτερικής ζήτησης. Όμως η τα μέτρα θωράκισης της οικονομίας και της κοινωνίας έχουν αναπόφευκτα επιβαρύνει τα ήδη προβληματικά δημόσια οικονομικά της χώρας, διατηρώντας σε υψηλά επίπεδα τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα όσο και το δημόσιο χρέος.

Η επίμονα προβληματική εικόνα των δημόσιων οικονομικών, αλλά και ο υψηλός δομικός πληθωρισμός έχουν αναδείξει τις δομικές και διαρθρωτικές αδυναμίες και αγκυλώσεις της βελγικής οικονομίας, όπως το γενναιόδωρο αλλά μη στοχευμένο σύστημα κοινωνικών παροχών και συνταξιοδότησης, τον γηράσκοντα

πληθυσμό, τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας και το υψηλό κόστος παραγωγής το οποίο υποδαυλίζεται από την εφαρμογή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών.

Ειδικά το πλαίσιο της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, μπορεί να στήριξε την κατανάλωση και συνεπώς την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας κατά την δύσκολη περίοδο της πανδημίας, όμως έχει δεχθεί σειρά επικρίσεων στη βάση της ανατροφότητας του πληθωρισμού, της διατήρησης του κόστους παραγωγής σε υψηλό επίπεδο, το οποίο με τη σειρά του έχει αρνητικές επιπτώσεις στην διεθνή οικονομική ανταγωνιστικότητα της χώρας, αλλά και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις πρόσφατες συστάσεις της καλεί το Βέλγιο να προωθήσει σειρά διαρθρωτικών αλλαγών που θα σε πρώτο επίπεδο θα πρέπει να καταστήσουν την παραμονή σε καθεστώς κοινωνικών ενισχύσεων λιγότερο ελκυστική για μερίδα του ανενεργού εργατικού δυναμικού και να δώσουν κίνητρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας. Επίσης τονίζει την ανάγκη αναμόρφωσης του συνταξιοδοτικού συστήματος και την φορολογική ελάφρυνση της εργασίας, ενώ προτείνει την επιμόρφωση σε ειδικότητες που έχει ανάγκη η παραγωγική διαδικασία αλλά ευρίσκονται σε έλλειψη.

Προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (NBB) 2024-2025

	2024 (Π)	2025 (Π)
ΑΕΠ	1,2	1,3
ΑΝΕΡΓΙΑ	5,6	5,4
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	3,9	2,4
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ % ΑΕΠ	-4,8	-5,3
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ % ΑΕΠ	105,6	108,1

Πηγή: Banque Nationale de Belgique (NBB)

1.5 Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου

Το Βέλγιο εκτός από ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετέχει σε πληθώρα διεθνών οργανισμών. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι το NATO ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ΟΟΣΑ, Paris Club, Σύμβαση Schengen, ΟΗΕ, κλπ. Πλήρη βάση δεδομένων διεθνών συμφωνιών που έχει υπογράψει το Βέλγιο από το έτος 1987 μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στην σχετική

ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών, στην διεύθυνση [http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base de donnees traites](http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base%20de%20donnees%20traites)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου

2.1 Διμερές εμπόριο

Η αξία των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο το 2023 σημείωσε αύξηση 5,1%, ενώ 2022 αυξήθηκε κατά 49,8%. Φυσικά ένα μέρος της μεγάλης αύξησης του 2022 οφείλεται στον πληθωρισμό. Το Βέλγιο απορροφά το 1,4% των ελληνικών εξαγωγών το 2023. Οι εισαγωγές από το Βέλγιο σημείωσαν μείωση της τάξης του 9%. Το Βέλγιο καλύπτει το 2,8% των ελληνικών εισαγωγών.

Το εμπορικό ισοζύγιο είναι διαχρονικά αρνητικό για τη χώρα μας. Το 2023 το έλλειμμα συρρικνώθηκε κατά 14,7%.

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου 2019-2023 (εκατ. ευρώ)

	2019	2020	2021	2022	2023
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	479,6	385,1	463,9	694,8	730,4
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	1.669,7	1.588,3	2.021,8	2.420,8	2.202,8
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-1.190,1	-1.203,2	-1.557,9	-1.726,0	-1.472,4

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

Ανάλογα με το έτος παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις. Τα φαρμακευτικά, τα καπνά και προϊόντα καπνού, το αλουμίνιο, οι πλαστικές ύλες, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, τα παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών αποτελούν σημαντικές κατηγορίες εξαγωγίμων προϊόντων.

Πίνακας 9: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2022-2023 – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

CN2		2022		2023		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
27	Ορυκτά Καύσιμα	119.315	17,2	109.866	14.9	-7,9
30	Φαρμακευτικά	33.791	4,9	69.079	9.4	104,4
76	Αργίλιο και τεχνουργήματα	58.298	8,4	62.019	8.4	6,4
24	Καπνά & προϊόντα καπνού	47.450	6,8	55.043	7.5	16,0
20	Παρ/τα φρούτων & λαχανικών	43.542	6,3	46.173	6.5	6,0
74	Χαλκός & τεχνουργήματα	47.084	6,8	45.141	6.3	-4,1
04	Γαλακτοκομικά προϊόντα	32.731	4,7	36.586	6.1	11,8
39	Πλαστικές ύλες	36.683	5,3	26.829	5.0	-26,9
61	Ενδύματα	22.870	4,1	21.620	3.6	-5,5
84	Λέβητες μηχανές	14.536	3,3	21.466	2.9	47,7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 10: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2023 – 10 κυριότερα προϊόντα (οκταψήφια κατάταξη)

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή προϊόντος	Τιμή 2023 (σε εκατ.)	Τιμή 2022 (σε εκατ.)	% μεταβολή
'30049000'	Άλλα φάρμακα	60,8	22	176,4%
'99900000'	Εμπιστευτικά προϊόντα	48,1	31,5	52,7%
'24011060'	Καπνά suncured ανατολικού τύπου	44,8	40,7	10,1%
'27132000'	Άσφαλτος από πετρέλαιο	44,1	59,2	-25,5%
'27101290'	Άλλα ελαφρά λάδια	40,2	0	
'74111090'	Σωλήνες από καθαρισμένο χαλκό	24,6	22	11,8%
'76071190'	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο	23	22,2	3,6%
'04069032'	Φέτα	22,2	20,7	7,2%
'74111010'	Σωλήνες χαλκού ευθείς	19	21,9	-13,2%
'20057000'	Ελιές	16,7	16,8	-0,6%
'72139149'	Χονδρόσυρμα θερμής έλασης, από σίδηρο ή μη κραματοποιημένο χάλυβα	15,1	24,4	-38,1%
'26080000'	Μεταλλεύματα ψευδαργύρου	15	7,1	111,3%
'76071119'	Άλλα φύλλα αλουμινίου απλής έλασης	13,7	10,3	33,0%
'27101921'	Ειδικό καύσιμο αεριωθουμένων	12,5	20,3	-38,4%
'61061000'	Γυναικείες μπλούζες και πουκάμισα σεμιζιέ, πλεκτές, από βαμβάκι	8,8	9,5	-7,4%
'76042990'	Πλήρη είδη με καθορισμένη μορφή, από κράματα αργιλίου	8,5	11,2	-24,1%
'21069098'	Παρασκευάσματα διατροφής, που περιέχουν κατά βάρος $\geq 1,5\%$ λιπαρές ύλες	8,4	7,5	12,0%
'20021010'	Ντομάτες αποφλοιωμένες, παρασκευασμένες ή διατηρημένες χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ	7,4	5,7	29,8%
'30044900'	Άλλα αλκαλοειδή φάρμακα	7,3	9,3	-21,5%
'61091000'	Τι-σερτ και φανελάκια, πλεκτά, από βαμβάκι	7,2	8,1	-11,1%

Στον επόμενο πίνακα παρατίθεται στοιχεία για τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων που εισάγονται στην Ελλάδα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα δύο προηγούμενα έτη. Βασικές κατηγορίες αποτελούν τα φαρμακευτικά, τα πλαστικά, τα προϊόντα χημικών βιομηχανιών και μηχανήματα.

Πίνακας 11: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2022-2023 – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

		2022		2023		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
30	Φαρμακευτικά	496.825	20,5	451.002	19,8	-9,2
84	Μηχανολογικός εξοπλισμός	168.173	6,9	176.554	7,8	5,0
39	Πλαστικές ύλες	208.259	8,6	168.880	7,4	-18,9
87	Οχήματα	108.393	4,5	131.912	5,8	21,7
38	Προϊόντα χημικής βιομηχανίας	67.128	2,8	69.574	3,1	3,6
64	Υποδήματα	124.665	5,1	122.592	5,4	-1,7
90	Όργανα και συσκευές οπτικών	93.790	3,9	106.117	4,7	13,1
61	Πλεκτά ενδύματα	71.757	3,0	69.985	3,1	-2,5
85	Συσκευές αναπαραγωγής ήχου, εικόνας κλπ και μέρη	45.932	1,9	68.897	3,0	50,0
29	Ανόργανα χημικά προϊόντα	96.446	4,0	53.802	2,4	-44,2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Βέλγιο αφορούν φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό και στην συνέχεια μηχανολογικό εξοπλισμό. Μία σημαντική κατηγορία επίσης είναι τα υποδήματα καθώς και συσκευές τεχνητού κλίματος.

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο 2023 –10 κυριότερα προϊόντα (οκταψήφια κατάταξη)

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή προϊόντος	Τιμή 2023 (σε εκατ.)	Τιμή 2022 (σε εκατ.)	% μεταβολή
'30049000'	Άλλα φάρμακα	230,5	218,4	5,5%
'30021500'	Ανοσολογικά προϊόντα	123,5	149,3	-17,3%
'64041100'	Υποδήματα αθλητισμού	46,3	41,6	11,3%
'20041010'	Πατάτες ψημένες	37,4	28,5	31,2%
'87089997'	Άλλα μέρη αυτοκινήτων προς συναρμολόγηση	36,8	36	2,2%
'17019910'	Ζάχαρη άσπρη	36,4	35,4	2,8%
'55021000'	Από οξική κυτταρίνη	34,7	15	131,3%
'40111000'	Επίσωτρα από καουτσούκ	31,8	27,4	16,1%
'90189084'	Άλλα όργανα ιατρικής	29,5	30,4	-3,0%
'39011090'	Πολυαιθυλένιο πυκνότητας < 0,94	23,7	32,9	-28,0%
'30024190'	Άλλα εμβόλια	22,6	11,4	98,2%
'84314980'	Μέρη από μηχανές και συσκευές της κλάσης 8426, 8429 ή 8430	22,1	20,8	6,3%
'85414300'	Φωτοβολταϊκά κύτταρα	21,7	0,07	30900,0%
'74031100'	Χαλκός καθαρισμένος	21,6	4,3	402,3%
'30024110'	Εμβόλια κατά του SARS-CoV)	20,6	78,2	-73,7%
'39069090'	Πολυμερή ακρυλικά σε πρωτογενείς μορφές	19,6	18,8	4,3%
'04029110'	Περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες ≤ 8 %	15,8	17,8	-11,2%
'31052010'	Περιεκτικότητας σε άζωτο ≥ 10 % κατά βάρος του άνυδρου προϊόντος σε ξερή κατάσταση	14,9	21,8	-31,7%
'30043900'	Άλλα φάρμακα	14,8	13,9	6,5%
'78011000'	Μόλυβδος καθαρισμένος	14,6	7,9	84,8%

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Μετά από κάμψη την περίοδο της πανδημίας, οι ροές και τουριστικές εισπράξεις από το Βέλγιο κατέγραψαν το 2023 τις ιστορικά υψηλότερες μέχρι τώρα επιδόσεις.

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Αφίξεις από το Βέλγιο στην Ελλάδα	520,8	583,1	136,1	359,1	501,9	669,6
Μεταβολή %	31,5	11,9	-76,6	+164	+39,8	+33,4
Εισπράξεις από Βέλγιο (εκατ. ευρώ)	399,4	453,3	92,3	292,0	360,0	481,3

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

2.1.3 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.

Η παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά είναι κυρίως στους τομείς της πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού, τηλεπικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, εμπορίου πετρελαιοειδών / εφοδιασμού πλοίων, μεταλλουργίας (holding company), καθώς και εμπορίου άλλων προϊόντων.

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές (εκατ. ευρώ)	0	0	3	38	39	38
Απόθεμα (εκατ. ευρώ)	128	130	137	355	605	589

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Σημαντική παρουσία στο Βέλγιο έχει η Intrasoft International S.A. στον τομέα παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η εταιρεία Intrasoft International (με έδρα το Λουξεμβούργο και γραφείο στις Βρυξέλλες) απασχολεί περισσότερα από 150 άτομα και είναι από τους βασικούς πάροχους υπηρεσιών πληροφορικής δημοσίων υπηρεσιών του Βελγίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών του Βελγίου (Proximus), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών και οργάνων. Στον ίδιο κλάδο απασχολούνται εξάλλου και άλλες ελληνικές εταιρείες, σε διάφορα έργα και παροχή υπηρεσιών προς ευρωπαϊκούς αλλά και βελγικούς φορείς.

Σημαντικό γεγονός υπήρξε η μεταφορά της έδρας του μεγάλου ελληνικού μεταλλουργικού ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο και η είσοδος της μετοχής του στο

Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Η είσοδος της Βιοχάλκο στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2013. Έτσι τον Νοέμβριο του 2013, έλαβαν χώρα δύο εταιρικές συγχωνεύσεις, η πρώτη μεταξύ των βελγικών επιχειρήσεων Cofidin (όμιλος συμμετοχών που κατείχε το 13,3% του μετοχικού κεφαλαίου της Βιοχάλκο) και ViohalcoS.A. (θυγατρική εταιρεία συμμετοχών του ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο). Τον Δεκέμβριο 2016, οι εταιρείες Σωληνουργία Κορίνθου Συμμετοχών και Ελληνικά καλώδια Συμμετοχών απορροφήθηκαν από την εταιρεία CenergyHoldings με έδρα το Βέλγιο. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις των δύο εταιρειών, όπως ανακοίνωσε στον τύπο η εταιρεία, θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών είναι κυρίως εξαγωγικές με το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους να προέρχονται από το εξωτερικό. Σύμφωνα με τον Όμιλο, οι δύο εταιρείες θα παραμείνουν εισηγμένες στο ΧΑΑ. Η δημιουργία του νέου εταιρικού σχήματος έχει ως στόχο την ευνοϊκότερη χρηματοδότηση της εταιρείας αλλά και την διεκδίκηση έργων παγκοσμίως στον τομέα της ενέργειας.

Τον Οκτώβριο του 2017 η εταιρεία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση με τον όμιλο DEME για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων στο Βέλγιο. Η Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση αξίας 70 εκ. ευρώ με την Dredging International NV, μέλος του Ομίλου DEME, για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων υψηλής τάσης, που θα χρησιμοποιηθούν για τη σταδιακή διασύνδεση αιολικών πάρκων στο βέλγικο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας, με το χερσαίο δίκτυο υψηλής τάσης στην περιοχή Zeebrugge του Βελγίου, για το έργο Modular Offshore Grid ("MOG") της βελγικής εταιρίας Elia στη Βόρεια Θάλασσα. Τα υποβρύχια καλώδια θα κατασκευαστούν στο εργοστάσιο της θυγατρικής της Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., Fulgor στην Κόρινθο. Ο βελγικός όμιλος εταιρειών DEME, που δραστηριοποιείται στον κλάδο περιβαλλοντικής και θαλάσσιας μηχανικής και εκσκαφής βυθού κατέχει ηγετική θέση σε διεθνές επίπεδο στην εκτέλεση σύνθετων ναυπηγικών έργων. Στον όμιλο εταιρειών DEME εργάζονται 4.600 άτομα παγκοσμίως και το 2016 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 1.97 δισ. Ευρώ. Επίσης τον Νοέμβριο του 2018 η Seamade NV ανέθεσε την προμήθεια και την εγκατάσταση υποβρυχίων καλωδίων για τη διασύνδεση του αιολικού πάρκου Seamade, με το δίκτυο του Βελγίου στην κοινοπραξία Tideway – Ελληνικά Καλώδια. Η σύμβαση αξίας 44 εκατ. ευρώ αφορά τον σχεδιασμό και παραγωγή περίπου 30 χιλιομέτρων καλωδίων 220 kV και για τα δύο αιολικά πάρκα, την υποβρύχια εγκατάσταση τους και τη διασύνδεση των αιολικών πάρκων με το δίκτυο του Βελγίου.

Παράλληλα η τσιμεντοβιομηχανία TITAN μετέφερε την έδρα της στο Βέλγιο, ολοκληρώνοντας την διαδικασία το 2019.

Επισημαίνουμε ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με πολύ μεγάλη διεθνή παρουσία, η Leonidas, είναι ιδιοκτησίας ελλήνων ομογενών του Βελγίου.

Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, ορισμένες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres η οποία διαθέτει κατάστημα σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, αλλά παράλληλα έχει επιτύχει διανομή των προϊόντων του σε μεγάλο αριθμό φαρμακείων.

Η στρωματοποιία και εταιρεία ειδών επίπλωσης και σπιτιού COCO-MAT διαθέτει κατάστημα στην Αμβέρσα.

Η ελληνική βιομηχανία ειδών επίπλωσης γραφείων Δρομέας, εγκαινίασε στα τέλη του 2015 μεγάλο κατάστημα σε προάστιο των Βρυξελλών. Η Δρομέας είναι μεγάλος προμηθευτής επίπλων της Έυρ. Επιτροπής και άλλων ευρωπαϊκών οργάνων. Το τελευταίο διάστημα δραστηριοποιείται και στην βελγική αγορά.

Η εταιρεία ERGON διαθέτει κατάστημα λιανεμπορικής διάθεσης τροφίμων, το οποίο συνδυάζει την παροχή υπηρεσιών εστίασης με την πώληση υψηλής ποιότητας ελληνικών γαστρονομικών προϊόντων.

Η Doctoranytime Βελγίου (Doctoranytime.be) είναι δημιούργημα της αντίστοιχης ελληνικής startup η οποία αφορά σε online κρατήσεις για ραντεβού με ιατρούς. Η προσαρμογή της ελληνικής πλατφόρμας στην ιατρική αγορά του Βελγίου έγινε το 2016 με την άντληση χρηματοδότησης ενός εκατομμυρίου ευρώ και μέσα στους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, έχει ήδη επιτύχει σημαντική επισκεψιμότητα μέσω ενός δικτύου 1.000 εγγεγραμμένων ιατρών. Βασικοί χρηματοδότες και μέτοχοι είναι οι Απόστολος Αποστολάκης και Ελευθερία Ζούρου με συνιδρυτή και Γενικό Διευθυντή του Βελγικού τμήματος τον Sylvain Niset. Οι δυο εταιρείες έχουν 40 άτομα προσωπικό με κέντρο ανάπτυξης και ερευνών (R&D) την Ελλάδα.

Η εταιρεία VIVA και ειδικότερα η εταιρεία VivaWallet άνοιξε γραφείο στις Βρυξέλλες ξεκινώντας την δραστηριότητα της από το 2016. Η Viva Wallet αποτελεί αδειοδοτημένο Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος για όλες τις εντός χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Πληρωμών (EOX-31) ενώ παράλληλα είναι Principal Member της Mastercard & της Visa καθώς και συνεργάτης της Alipay για την Ευρώπη.

Επίσης η εταιρεία Veridos Ματσούκης Α.Ε. έως το 2019 είχε σύμβαση με το Ινστιτούτο Οδικών και Εμπορευματικών Μεταφορών του Βελγίου (L'Institut Transport routier & Logistique Belgique) για την παράδοση ταχογράφων υψηλής ποιότητας. που χρησιμοποιεί το υπουργείο Μεταφορών του Βελγίου. Σύμφωνα με την εταιρεία, παραδίδονται σε ετήσια βάση 25.000 ταχογράφοι στο Βέλγιο, ενώ η εταιρεία τροφοδοτεί με διαβατήρια, ταυτότητες, άδειες οδήγησης κλπ. πολλές χώρες.

Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εισαγωγικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο των εισαγωγών και του εμπορίου τροφίμων και ποτών όπου στην πλειοψηφία τους εφοδιάζουν ελληνικά εστιατόρια. Η ελληνική ομογένεια του Βελγίου σε κάποιο βαθμό ασχολείται με εισαγωγή ελληνικών τροφίμων τα οποία κυρίως προορίζονται/προωθούνται σε καταστήματα εστίασης. Υπάρχει μεγάλος αριθμός

ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο ενώ μερικά από αυτά ειδικεύονται σε υψηλού επιπέδου γαστρονομία και έχουν διακριθεί.

Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια των ελληνικών επιχειρήσεων δείχνει να αποδίδει καθώς και όλο και περισσότερο τα ελληνικά προϊόντα βρίσκονται στα ράφια μεγάλων καταστημάτων λιανικής καθώς επίσης δείχνουν να κερδίζουν χώρο και τα ελληνικά βιολογικά προϊόντα, κυρίως ελαιόλαδο, αλλά και άλλα, κυρίως σε εξειδικευμένα καταστήματα αλλά και τμήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων στα supermarket.

Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνών ομογενών οι οποίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών. Σημειώνουμε ότι στο Βέλγιο δραστηριοποιούνται δύο επιχειρηματικοί σύνδεσμοι ελληνικού ενδιαφέροντος, το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο και η BuccephalosBusinessAssociation.

2.1.4 Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Η επενδυτική παρουσία του Βελγίου στην Ελλάδα είναι σχετικά περιορισμένη. Η πλειονότητα των βελγικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας αφορά κυρίως στον τομέα φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων.

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

(ποσά σε εκ.)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές	33	138	34	-56	59	312
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (απόθεμα)	668,3	1.132,7	2.410	1.895	1.865	1.969

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Επενδυτικό ενδιαφέρον για την χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια επιδείξει η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% και προτίθεται να επενδύσει σε έργα κατασκευής του ελληνικού τμήματος του αγωγού, ενώ για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ στον οποίο αναδείχθηκε πλειοδότη η κοινοπραξία των εταιρειών Snam SpA, Enagás Internacional SLU και της βελγικής Fluxys, το επενδυτικό σχήμα στο οποίο συμμετείχε και η Fluxys υπέβαλλε την υψηλότερη προσφορά.

Σημαντική βελγική επένδυση στην Ελλάδα είναι η εξαγορά της ελληνικής λιανεμπορικής αλυσίδας τροφίμων AB Βασιλόπουλος από τον βελγικό όμιλο DELHAIZEτο 1992.

Το 2016, ο βελγικών συμφερόντων όμιλος Ravago εξαγόρασε την εταιρεία ΔΕΛΤΑ Χημική και στην συνέχεια εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της ελληνικής εταιρείας ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ από την οικογένεια Αντωνάτου. Η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ δραστηριοποιείται στον τομέα διανομής πλαστικών προϊόντων και διαθέτει ιδιόκτητες αποθήκες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι οποίες λειτουργούν ως κέντρα διανομής. Η Ravago, όμιλος βελγικών συμφερόντων με έδρα το Λουξεμβούργο, είναι ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους παραγωγής πρώτων υλών για πλαστικά, με 230 γραφεία σε περισσότερες από 50 χώρες σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει 30 παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σημαντικές επενδύσεις βελγικών εταιρειών στην Ελλάδα είναι η βιομηχανία πλαστικών Resiluxη οποία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών συσκευασίας τύπου PET, στην Πάτρα, αυτή της βιομηχανίας σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS(στα Οινόφυτα), αλλά και αυτή της BrownHoldingsS.A.στην Θήβα με μονάδα παραγωγής πλαστικών και χάρτινων υλικών συσκευασίας (ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.).

Βελγικές επενδύσεις υπάρχουν ακόμη στους κλάδους κατασκευών, εξορύξεων, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών logistics, καθώς και εμπορίου διαφόρων προϊόντων (ειδών διατροφής, ποτών, αγροτικών προϊόντων, ενδυμάτων, κλωστοϋφαντουργικών, μηχανολογικού εξοπλισμού, μεταφορικού εξοπλισμού, ελαστικών, συστημάτων κλιματισμού, δομικών υλικών, ιατρικών και εργαστηριακών ειδών, ειδών σπιτιού, προϊόντων ξύλου / χαρτιού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων – μεταξύ των οποίων το γραφείο της χημικής βιομηχανίας SOLVAYστην Αθήνα, καλλυντικών και απορρυπαντικών, επίπλων και φωτιστικών).

Στις 30.12.2016 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Βελγικής τράπεζας KBC (KBC Group) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ) για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της στην Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB) και του 100% της θυγατρικής της εταιρίας Interlease E.A.D. Το τίμημα ανέρχεται σε 610 εκατομμύρια ευρώ.

Επίσης τον Δεκέμβριο του 2017 η βελγική ναυτιλιακή εταιρία Europan NV ανακοίνωσε την εξαγορά της Gener8 Maritime, συμφερόντων του εφοπλιστή Πήτερ Γεωργιόπουλου.Πρόκειται για μία συμφωνία ύψους 504 εκατ. δολ. στην αγορά των τάνκερ. Η συμφωνία προβλέπει ότι κάθε 0,7272 μετοχές της Europan θα ανταλλάσσονται με μία μετοχή της Gener8. Η Europan θα κατέχει ποσοστό 72% στη νέα εταιρία ενώ το υπόλοιπο θα ανήκει στη Gener8.

Το Μάρτιο του 2018 ηWind Hellas επέλεξε την βελγική εταιρείας Zappware για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές της.Στο πλαίσιο της παρουσίασης της νέας υπηρεσίας που ονομάζει «multiscreen video», η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Wind επέλεξε για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές την βελγική εταιρεία Zappware. Η εταιρεία Zappware ιδρύθηκε το 2001 και αναπτύσσει λογισμικό βασισμένο στο «υπολογιστικό νέφος (cloud)», με δυνατότητες εξατομίκευσης για Android-TV, για smartphones, tablets και web-

browsers. Τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας της περιλαμβάνουν ζωντανές και catch-up τηλεοπτικές μεταδόσεις, εγγραφές και Video - On-Demand (VOD).

Σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα υπάρχουν 16 βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Τα ονόματα των επιχειρήσεων διατίθεται στο παράρτημα 4.1 (πίνακας 20).

2.2 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής:

☒ Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).

☒ Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)

☒ Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).

☒ Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).

☒ Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).

☒ Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

Στα πλαίσια επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο του 2005 πραγματοποιήθηκε επιχειρηματική αποστολή με στόχο την ανανέωση των διμερών σχέσεων, και της οικονομικής συνεργασίας με το Βέλγιο. Κατά την διάρκεια της επίσημης επίσκεψης υπεγράφη Κοινή Δήλωση μεταξύ της ηγεσίας της Ένωσης Βέλγων Επιχειρηματιών και του ΣΕΒ, αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την οποία συνυπέγραψε και ο τότε πρίγκιπας και νυν βασιλιάς του Βελγίου Φίλιππος.

3 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2023

- Συμμετοχή σε ενημερωτικές συναντήσεις στο βελγικό ΥΠΕΞ. Πραγματοποιήθηκαν 4 τέτοιες συναντήσεις το 2021 για θέματα εξωτερικών εμπορικών σχέσεων εν' όψει Συμβουλίων Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.
- SALON DES VACANCES. 2-5/2/2023. Υποστήριξη ΕΟΤ.
- ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΜΕ. Βρυξέλλες 7/3/2024. Συμμετοχή Γραφείου.
- GREEK EXPORTS FORUM 24/4/2023. Συμμετοχή Γραφείου σε διαδικτυακές B2B συναντήσεις και ενημέρωση επιχειρήσεων.
- GREEK TOURISM AND GASTRONOMY WORKSHOP. Γάνδη 26/10/2023. Συνεργασία στη διοργάνωση και συμμετοχή. Διοργανωτής Tourism and Media Events
- CONFERENCE ON THE BELGIUM BIOPHARMACEUTICAL SECTOR 8/12/2023. Οργάνωση: Βελγικό ΥΠΕΞ. Συμμετοχή Γραφείου
- Απαντήθηκαν 142 αιτήματα επιχειρήσεων από την Ελλάδα

4 Συμπεράσματα – προτάσεις

4.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Το Βέλγιο αποτελεί μια ώριμη και ανεπτυγμένη οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης, εύκολα προσβάσιμη από κανάλια διανομής χωρών της δυτικής Ευρώπης, οι οποίες παράγουν αρκετά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα Ελληνικά. Το Βέλγιο είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου οι εισαγωγείς εξετάζουν τα προϊόντα με βάση την ποιότητα στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Παράλληλα λόγω του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος, για πολλά προϊόντα αποτελεί ιδανική αγορά για δοκιμή προϊόντων στην Ευρώπη είτε από ευρωπαϊκές εταιρείες, είτε εταιρείες τρίτων χωρών, που προτίθεται να πωλήσουν τα προϊόντα τους στην Ευρώπη.

Οι πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου επηρεάζουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει στην επιλογή των τοπικών συνεργατών, εισαγωγέων, διανομέων θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιοχή.

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων αποτελούν περίπου το 19% των συνολικών εξαγωγών μας προς το Βέλγιο. Ιδιαίτερη

μνεία θα μπορούσε να γίνει για την αναπτυσσόμενη στο Βέλγιο αγορά βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο της τάσης για υγιεινή διατροφή.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων στο Βέλγιο. Η διείσδυση των ελληνικών επιχειρήσεων δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων, αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη Βελγική αγορά, οι οποίες την καθιστούν ολιγοπωλιακή και κατά συνέπεια δύσκολα προσβάσιμη από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμης αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου αξίας περίπου 1 δις ετησίως καθώς στερείται αξιόλογης τοπικής παραγωγής. Επίσης τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Μεγάλες προοπτικές έχει και το τυποποιημένο ελληνικό ελαιόλαδο το οποίο, ενώ είναι διαθέσιμο σε εστιατόρια και εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, ενώ αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από ιταλικές και ισπανικές επιχειρήσεις. Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του ελληνικού ελαιόλαδου αυξάνεται στα ράφια των μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων. Το 60% της διανομής του ελαιολάδου (του οποίου, το 85% αντιστοιχεί σε έξτρα παρθένο ελαιόλαδο) γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt) και μέσω των καταστημάτων harddiscount με κυριότερους εκπροσώπους τα Aldi και Lidl. Τα ελληνικά ελαιόλαδα διατίθενται κυρίως στα μεγάλα σουπερμάρκετ (Carrefour, Delhaize), σε κάποια soft discount καταστήματα (Colruyt) και στους εισαγωγείς ελληνικών τροφίμων. Ένα μέρος των παραπάνω σουπερμάρκετ (Delhaize, Colruyt, Makro) εισάγουν μεγάλες ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου απευθείας από Ελλάδα καθώς σε κάποια άλλα (Cora, Match) διακινείται το ελληνικό ελαιόλαδο μέσω των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων. Τα ισπανικά αλλά ιδίως τα ιταλικά ελαιόλαδα είναι τα μόνα διαθέσιμα στα ράφια των συνοικιακών σούπερ μάρκετ (GBexpress, Delhaizeproxy), των μπακάλικων και των hard discount (Aldi&Lidl), προπάντως λόγω μεγαλύτερης ποικιλίας των τιμών και καλύτερου marketing αλλά και λόγω της μεγάλης προβολής των ιταλικών προϊόντων, που οφείλεται στην σημαντική ιταλική ομογένεια του Βελγίου.

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας

στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις πολλές από τις οποίες υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, οι οποίες γίνονται και έχουμε ήδη παρουσία Βέλγων αγοραστών σε αυτές.

Επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σουπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα. Αν και πραγματοποιούνται τέτοιες πρακτικές, ο αριθμός τους είναι περιορισμένος δεδομένου του κόστους. Παράλληλα το περιορισμένο δίκτυο διανομής πολλών ελληνικών προϊόντων που δεν διατίθεται στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων λιανικής δημιουργούν ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα τέτοιων ενεργειών.

Τα δομικά υλικά έχουν σχετικά καλή επίδοση, με διακυμάνσεις, θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία ακόμη κατηγορία προϊόντων με αυξητική τάση δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών έχει έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα. Κάποιες σχετικά μεγάλες ελληνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην περιοχή π.χ ISO MAT, Μαθιός Πυρίμαχα έχουν κάποια δραστηριότητα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχαν τα είδη σκίασης και γενικότερα μέσων μείωσης της θερμοκρασίας και έκθεσης σε υψηλές θερμοκρασίες. Τα περισσότερα κτίσματα δεν έχουν πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη, αλλά η κλιματική αλλαγή ενδέχεται να καταστήσει αυτά τα είδη ολοένα και πιο σημαντικά. Σημαντικό θα ήταν αυτά τα προϊόντα να έχουν τη δυνατότητα να μην εμποδίζουν την έκθεση στην ηλιοφάνεια κατά τους χειμερινούς μήνες και να είναι εύκολη η τοποθέτησή τους σε ήδη κατασκευασμένα κτίρια.

Γενικά η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο είναι εφικτή, ωστόσο η επίτευξη καλών αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου θα είναι αποτέλεσμα μόνο πρωτοβουλιών που θα περιλαμβάνουν προσαρμογή προϊόντος με έρευνα και αξιολόγηση ανταγωνισμού και περιλαμβάνει ανταγωνιστική τιμολόγηση των προϊόντων. Η μακροπρόθεσμη επιχειρηματική στρατηγική είναι αναγκαία καθώς και οι συνέργειες με σκοπό την δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Ιδιαίτερες προοπτικές έχουν τα βιολογικά και οργανικά προϊόντα διατροφής	Η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμη αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την

		επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.
2	Δομικά υλικά. Συστήματα και είδη σκίασης, πατζούρια, ρολλά, τέντες και σχετικά είδη. Κλιματισμός	Σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα. Οι καύσωνες και γενικότερα οι υψηλές θερμοκρασίες είναι φαινόμενα ολοένα και συχνότερα, για το οποίο το Βέλγιο δεν είναι ιδιαίτερα προετοιμασμένο.
3	Τουρισμός	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα.
4	Βιοτεχνολογία	Το Βέλγιο έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στον συγκεκριμένο τομέα. Μετά την παρουσίασή του σε ημερίδα από το Β/ΥΠΕΞ υπεβλήθη από το Γραφείο πρόταση για ελληνική επιχειρηματική αποστολή, η οποία έγινε αποδεκτή από ΕΓ. Αναμένεται να πραγματοποιηθεί Μάιο 2025.

4.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, σε σχέση με γειτονικές στο Βέλγιο χώρες, όπως για παράδειγμα η Γαλλία θα μπορούσε η Ελλάδα να αποτελέσει προορισμό για αγορά δευτερης-εξοχικής κατοικίας. Ηδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον προς το Γραφείο μας για αγορά κατοικίας ή για διευκολύνσεις και πληροφόρηση προς βέλγους που βρίσκονται στην διαδικασία αγοράς εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να έχουν ήδη παρουσία σε σημαντικά έργα στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ αναδείχθηκε πλειοδότη σε κοινοπραξία εταιρειών για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ.

Ο τομέας του supply chain management/ logistics θα μπορούσε να προσελκύσει επενδύσεις, αφενός λόγω της θέσης της χώρας σε σχέση με τα βαλκάνια και την Μέση Ανατολή, αφετέρου λόγω των υψηλότερου επιπέδου υποδομών, σε σχέση με γειτονικές χώρες. Αν και ο όγκος των συναλλαγών του Βελγίου με τα βαλκάνια δεν είναι πολύ υψηλός το ενδιαφέρον των Βελγικών επιχειρήσεων δείχνει να αυξάνεται.

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός / εξοχική κατοικία.	Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο. Ενδιαφέρον για αγορά εξοχικής κατοικίας.
2.	Ενέργεια / ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ήδη υπάρχουν σημαντικές βελγικές επενδύσεις στο τομέα ενέργειας - μπορούν περαιτέρω να ενισχυθούν.
3	Υπηρεσίες supplychain management/Logistics	Η θέση της χώρας και οι υποδομές θα μπορούσε να προσελκύσει βελγικές εταιρείες να επενδύσουν.

4.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις που υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, περιλαμβάνουν προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα.

Το τουριστικό ρεύμα προς την Ελλάδα παρουσιάζει σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια και η Ελλάδα, εκτός του 2020 λόγω πανδημίας, αποτελεί σταθερά τουριστικό προορισμό για τους Βέλγους. Τα τουριστικά γραφεία είτε σε καταστήματα είτε στο διαδίκτυο προτείνουν προορισμούς και προσφορές κυρίως στα Ελληνικά νησιά. Εκτός από την διακίνηση μεταλλευμάτων και προϊόντων όπως χαλκό, αργίλιο κλπ που παρουσιάζουν διακυμάνσεις στη ζήτηση, τα δομικά υλικά θα μπορούσαν να έχουν σχετικά καλύτερη επίδοση, δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών και της Φλάνδρας έχει σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Γενικά δεν πραγματοποιούνται σημαντικές εμπορικές εκθέσεις στο Βέλγιο λόγω της γειννίας της χώρας με άλλες σημαντικές χώρες όπου πραγματοποιούνται παγκοσμίου εμβέλειας εκθέσεις πχ. ANUGA στη Γερμανία και SIAL στο Παρίσι.

4.1.3 Βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα

Πίνακας 18: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Εταιρεία	Βελγική εταιρεία	Προϊόντα
JANSSENCILAGPHARMACEUTICALS.A.	Janssen Pharmaceutica	Pharmaceuticals
AGFA GEVAERT S.A.	Agfa Gevaert	Graphic art/Radiography Photochemical products Healthcare
ARYSTA LIFE SCIENCE	Agriphar	Fertilisants, insecticides et fongicides
ALFA BETA VASSILOPOULOS S.A.	Delhaize	Supermarchés
BEL LIGHTING	Bel Lighting	Solutions d'éclairage
CARGLASS GREECE	Carglass	Car windows
DAIKIN HELLAS	Daikin Europe	Air conditioners
HELLENIC BREWERIES OF ATALANDI		Beers
INVE HELLAS	Inve aquaculture	Livestock feed (Fish)
OMEGA PHARMA HELLAS	Omega Pharma	O.T.C. Products
ORCHESTRA HELLAS S.A.	PREMAMAN	Kids garments & maternity fashion
PURATOS HELLAS S.A.	Puratos	Bakery Raw Materials
RAVAGO – RESINEX	Ravago	Isolation - Plastic raw materials
RESILUX HELLAS	Resilux	Plastic products
UCB PHARMA S.A. (HELLAS)	UCB Pharma	Pharmaceutical industry
ZETES NETWAVE S.A.	Zetes	IT Solutions for logistics

Πηγή : Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα

4.4 Χρήσιμες διευθύνσεις

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

RuedesPetitsCarmes6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

Πρέσβης: Διονύσιος Καλαμβρέζος , Πληρεξούσιος Υπουργός Α΄

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

RuedesPetitsCarmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

Προϊστάμενος: Αναστάσιος Παπαθωμάς Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α΄

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - Τμήμα Στήριξης Επιχειρηματικότητας

ΕΥΤΥΧΙΑ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄, ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΑΡΥΤΙΑΝΟΣ,

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α' & ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α'

19-21 rue Jacques de Lalaing 1040 Bruxelles

Tel : (0032) 25515764, 672, 756

E-mail : e.bacopoulou@rp-grece.be, a.karytianos@rp-grece.be, c.mavromati@rp-grece.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΟΤ για τις χώρες της BENELUX.

Rokin 93, 1^e etage – Amsterdam - Nederland

TEL: +31206248786 – Fax: +31206207031

E-mail: visitgreece@visitgreecebenelux.nl

www.visitgreece.gr

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Γραφείο Βρυξελλών

Mrs. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels

Rue des PetitsCarmes 6, 1000 Bruxelles

Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail :

irini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : Nikos Korogiannakis ,

Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels

Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22, E-mail : nk@jurispectrum.com

BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias

E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)

Brussels Office

Ms. Irimi Pari, Permanent Delegate

Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbxl.be

ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS HELLENIC NETWORK

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee

Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels

Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,

e-mail: argo@argo-network.eu

<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κατσιφόρου

19 Rue Guimard, 1040 Brussels

+32 25134173 e tsiforou@c-gaia.gr

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια Βελγίου

FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels

Tel. : +322-504 87 11

Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>

Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts

Marnix Bierlin, International Business Department

Phone: +322-504 87 43

E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)

Place Saintelette, 2 1080 Bruxelles

Tél : +32 2 421 82 11

Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>

E-mail: mail@awex.be

Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,
tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342
e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en>

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern, Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

BANQUE CARREFOUR DES ENTREPRISES

FPS Economy, SMEs, Self-employed and Energy

Management Department of the CBE

Northgate II, Boulevard du Roi Albert II, 16 , 1000 Brussels

<https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises>

(κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4 B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : ivn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué: Pieter Timmermans Tél.: +32 2 515 08 42 Fax: +32 2 515 09 25

E-mail: cva@vbo-feb.be Website: www.vbo-feb.be

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (ΑΓΓΛΙΚΑ)

<https://www.business.belgium.be/en>

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>

General enquiries: info@nbb.be Tel : +32 2 221 21 11

Central Balance Sheet Office – Helpdesk : helpdesk.ba@nbb.be Tel : +32 2 221 30 01

Statistics – Datashop datashop@nbb.be Tel: +32 2 221 30 45

Press enquiries - Geert Sciot pressoffice@nbb.be Tel: +32 2 221 46 28

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles

phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22,

URL : <https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +32 2 222 11 11 URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence Bruxelles -

Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles,

Tel. : +322-5005940, fax : +322-5005948,

e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be

URL: <http://www.ing.be/>

KBCBankNV

AvenueduPort 2 , Bruxelles - BE 1080

Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com

URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel. : +322-5110206,

URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666
URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles
URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles
Tel.: +322-5587111, Fax: +322-5587633
URL: <http://www.crelan.be>,
E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων**BRUSSELS EXHIBITION CENTER**

Place de Belgique 1 , BE – 1020 Brussels
T +32 2 474 82 63
F +32 2 474 83 90
URL : <http://www.brussels-expo.com>,
E-mail: sales@brussels-expo.com

FLANDERS EXPO

4.4.1 Maaltekouter 1
9051 Gent
Belgium
Tel: +32 800 11 258
URL: <http://www.flandersexpo.be/>
E-mail: sales@easyfairs.com

6. Υπηρεσίες Βελγίου**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ**

Κεντρική ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το Βέλγιο.
<https://www.belgium.be/en>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ-ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ.

Ιστοσελίδα που καταχωρούνται διαγωνισμοί, προμήθειες στο Βέλγιο.

<https://my.publicprocurement.be/um/home.action>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy
City Atrium, Rue du Progrès, 50, 1210 Brussels
Tel : +32 800 120 33 E-mail : piie_doc@economie.fgov.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

National Social Security Office
Victor Hortaplein 11
1060 Brussels
Telephone: +322 509 59 59
<https://www.onssrszls.fgov.be/en>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

National Institute for the Social Security of the Self-employed
Willebroekkaai 35
1000 Brussel
Tel: +32 2 546 42 11 Fax: +32 2 511 21 53
E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be